

Wijziging van het tweede boek van het Wetboek van Koophandel en van het eerste boek van het Wetboek van Burgerlijke Regtsvordering

Goedkeuring van het op 10 oktober 1957 te Brussel gesloten Internationaal Verdrag nopens de beperking van de aansprakelijkheid van eigenaren van zeeschepen, met Protocol van ondertekening

VOORLOPIG VERSLAG

Nr. 4

(De vroegere stukken zijn gedrukt in de zittingen 1963 en 1963—1964)

Algemeen

De Commissie voor Justitie, in welke handen de onderhavige ontwerpen van wet zijn gesteld, heeft de eer daaromtrent het volgende te rapporteren.

De commissie kan instemmen met de wens van de Regering tot bekrachtiging van het Verdrag van 1957. Blijkens memorie van toelichting op de goedkeuringswet (7250 (R 354)) vond tot nu toe bekrachtiging plaats door Groot-Brittannië en Noord-Ierland, Frankrijk en Spanje. Hoe staat het te dezen met de andere zeevarende mogendheden? België, dat als gastheerland optrad, is nog niet tot bekrachtiging overgegaan. Is er met België aangaande deze materie overleg gepleegd, zowel over de bekrachtiging zelf als omtrent de legislatieve gevolgen daarvan?

Bij de indiening van de onderhavige ontwerpen is van het systeem uitgegaan, dat de inhoud van het verdrag, zoveel doenlijk letterlijk vertaald, in ons Wetboek van Koophandel en ons Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering is ingedragen. Toen in Beneluxverband beschouwingen werden gehouden over unificatie van het recht, meer in het bijzonder met betrekking tot de bedrogsdelicten en de eed, is van de zijde van de drie Regeringen tezamen gesteld, dat de voorkeur moest worden gegeven aan het systeem, waarbij een modelwet wordt geaccordeerd welke vervolgens in de Beneluxlanden kan worden ingevoerd, boven een methode, die voorziet in een verdrag waaraan elk der verdragsluitende partijen naar eigen inzicht vervolgens uitvoering geeft. Met het oog op de onderwerpelijke materie hangt de Regering echter laatstbedoelde werkwijze aan. Is het niet voldoende, dat uit onze wetboeken wordt geschrapt wat strijdig is met het verdrag en dat daarnaast het verdrag (rechtstreeks) gaat gelden? Dan ontkomt men terzelfder tijd aan de figuur, die nu ontstaat, waarbij als het ware een „corpus alienum” in onze wetboeken wordt ingevoegd; het gaat hier in wezen immers om een brok internationaal recht, dat begrippen bevat van een andere inhoud dan in ons Wetboek van Koophandel gangbaar is.

Een opmerking van andere aard heeft te maken met de omstandigheid, dat — juist door het systeem van de zoveel mogelijk letterlijke overbrenging van de verdragstekst in de Nederlandse wet — tal van door het verdrag opengelaten vragen ook in onze wet geen beantwoording zullen vinden. Dit is begrijpelijk vanuit het juiste gezichtspunt, dat er niet een Nederlandse versie van het verdrag moet ontstaan, waardoor aan de unificatie, welke door het verdrag wordt nagestreefd, afbreuk zou worden gedaan. Evenwel doet zich het ontbreken van een internationale rechter dan wel zeer sterk gevoelen. Want het komt erop neer, dat van de Nederlandse rechter evenals van de rechter in de andere landen, die aan het verdrag gebonden zijn en zullen zijn, een open oog wordt verlangd voor de internationale ontwikkeling, waaraan de onderhavige materie onderhevig zal zijn. Op zich zelf genomen is dit niet iets nieuws — bij het Cognossemensverdrag is dezelfde methode gevolgd — en ook moet deze opmerking niet als kritiek worden opgevat, maar wel dwingt het hier geraakte aspect de Nederlandse rechter tot een kiezen van oplossingen in nauw contact met de koers, die in de andere verdragslanden

wordt gevaren. Deze regeling is noodzakelijkerwijze gebrekkig; eerst het optreden van een geünificeerde rechtspraak zal de extra-onzekerheden, aan dit systeem verbonden, tot het verleden behoren.

Artikelen

Naar aanleiding van het bepaalde in artikel 1, vierde lid onder *b*, van het verdrag zou de commissie de vraag willen stellen, of het voorkomt, dat scheepvaartondernemingen hun aansprakelijkheid uitsluiten of beperken tegenover hun personeel, respectievelijk de erfgenamen of rechtverkrijgenden van hun personeel.

De commissie heeft met betrekking tot het wetsontwerp nr. 7248 een adres ontvangen van de zijde van de Nederlandse Vereniging voor Zeerecht, gedateerd 26 februari 1964; de commissie zou voor dit adres de aandacht van de Regering willen vragen. Is de Regering bereid ook daarover haar oordeel weer te geven?

Aldus vastgesteld 23 maart 1964.

WTTEWAALL VAN STOETWEGEN
 VAN DEN HEUVEL
 VAN RIJCKEVORSEL
 STOFFELS-VAN HAAFTEN
 VAN DOORN
 VAN DEN TEMPEL
 VERSTEEG
 MEULINK
 BERKHOUWER
 DAAMS
 BAETEN
 SCHILTHUIS
 CALS
 SLOTEMAKER DE BRUINE
 SINGER-DEKKER.